

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

13. Dies Martii. Malum, est aversio ab incommutabili Bono. Aug. I. de liber.
arb.cap. 14.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

Martius.

Tessera.

19ⁱ

ter, Maria Mater, Sancti cognati, Angeli amici: morte ad illos itur; quid doles dum tibi est moriendum?

III. Mors si velis, malorum omnium tibi erit finis, miseriarum terminus. Quantum igitur est bonum, quod necessarium est ut non simus miseri: quæ sine pretio captivos liberat, quæ sine favore Prætoris, victos emittit: quæ sine postliminio exules in Patriam reducit: quæ sine consensu Domini, servos manumittit. Quis si sapiat, animam jam agens, si denuo offerretur vita, acceptaret secundò matricis ergastulum subire, sordib⁹ nutrirî, aspectu cæli per tot menses, ac sensu tot annos privari, redire per tot ludibria Naturæ, per tot infortunia Fortunæ, resumere amentiam Infantia, metus Pueritiæ, ludos insolentes Adolescentiæ, pericula juventutis, curas virilis ætatis, molestias senectutis? Nullum credo tam feliciter vixisse, cui placeret repetita tota vita. In hæc, quæ suffragio non repeteremus, sine suffragio immissi sumus. Mortem ergo ut ingens bonum, lætus expectes, non tristis formides. Hoc ipsum monet Poeta:

Mortis mitte metus, cupias si vivere lætus.

13. DIES MARTII.

Malum, est averfio ab incommutabili Bono. *Aug. l. de liber. arb. 2. cap. 14.*

Solum
peccatum
est ma-
lum.

I. **T**andem post diuturnam, & studiosam Mali investigacionem, illud velut serpentem in latibulo comprehendimus, illud,

Illud demum per excellentiam est malum, quo aver-
tuntur ab incommutabili Bono. Hoc malum, est pec-
catum, malum solum, & malum summum, ex quo
reliqua omnia quæ vane putantur, protruduntur
mala: ideoque malorum omnium est compendium.
Sed non est facile de hoc compendio facere com-
pendium. Ne tamen de tanto malo nihil dicam,
quam non sit peccatum nihili faciendum attende, &
expende. Illud est inrefragabile totius Christianæ
Philosophiæ pronuntiatura: hominem cujus animus
contaminatus est minimâ noxæ lethalis labe, longe
esse miseriores, quàm si omnes qui in orco stabulan-
tur cacodæmones corpore conclusos haberet, eo-
rumque singuli illum omnibus omnium damnato-
rum cruciatibus torquerent. Sed age, ausisne tantam
de te sive patientiam promittere, sive constantiam,
qua posses ignem tartari, vel horulâ unâ sufferre? Sa-
tis scio non ausis. Quæ ergo illa tua stultitia est, peri-
culo temetipsum exponere, ne ad horrendos illos In-
ferorum ignes, non ad horam, vel diem, sed pro totâ
quanta, quanta est, nunquam finiendâ æternitate
damneris?

II. Vel dolori dentium, aut calculo, ne uno qui-
dem die ferendo es, & mala incomparabiliter gra-
viora, quæ durabunt quàm diu Deus erit Deus, id est
æternum, non exhorretis? An nescis plerosque dam-
natos nihil minus cogitasse, quàm fore ut ipsi ad in-
feros condemnarentur; quodque falsâ ipsi spe, sive
opinionem Deum offenderint? Hæc ipsâ qua hæc legis
horâ, illi stultam, falsamque fuisse infelicem hanc
opinionem agnoscunt. Sed heu! ut olim in re etsi tri-
sti, levioere tamen Phryges; ita hi in re omnium tri-
stissima,

stissima, atque gravissima sibi quidem sero nimis sapiunt, & veritatem agnoscunt, postquam illis remediis spes omnis erepta est. Sed quæ illis sero nimis est resipiscentia, tibi adhuc opportuna est, atque ultimo servire potest exemplo, si eo de peccatis tuis, dum adhuc vivis, doleas, caveasque ea deinceps admittere. Non est profecto res levis, aut ludus puerorum, negotium tristissimæ, aut beatissimæ æternitatis.

III. O miserum & millies, milliesque miserrimum, qui nunquam, nunquam finem, cui à Deo conditus est, assequetur! Vel os loco tantillum emotum quanto, quamque acerbo dolore nostorquet? Quem ergo illum animæ dolorem fore putabimus, cum à fine suo ultimo, illa bonorum omnium possessione, æternum excludetur, & separabitur? Etsi nullum in peccato, ipsoque tartaro aliud malum reperiretur; esset hoc tamen vel maximè formidandum, atque timendum. Multum etiam juverit expendere, quanta sit ea gloria quæ per peccatum amittitur. Finge omne aurum, omnes gemmas, monilia omnia, omnes totius orbis opes in unum cumulum esse congesta, & unum aliquem jure dominii, ac proprietatis ea omnia possidere. Quid si deinde vastissima aliqua terræ motu, ac concussione orta vorago, immensum illum, quem diximus thesaurum omnium opum, totum simul deglutiret, atque absorberet, quam gravis, atque acerba avaro maximè, cupidoque Domino jactura isthæc accideret? Sed quantula illa esset jactura si cum omnibus cæli divitiis, illâ plenissimâ, atque perfectissimâ bonorum omnium possessione conferatur: quorum peccator uno temporis punctulo, sola sua voluntate, petulantique libidine, jacturam tri-

stissimam facit, atque miserrimam. Intellet miser in orco quid amiserit, dum cognoscer quid habere potuerit; hic enim sensus est Poetae.

Nescit homo vere, quod habet, nisi cesset habere.

14. DIES MARTII.

Temporalibus bonis non fiunt homines boni. *S. Aug. ep. 121.*

Et at ho 1.
mo in æ-
stimandis
bonis.

Non minori damno, & periculo hallucinantur homines, in æstimandis bonis, quam malis. Boni nomen apud vulgus usurparunt illa, quæ nihil boni, nec continent, nec conferunt, præter nomen. Divinæ, gloria, honor, dignitas, fama, & id genus alia quæ fugiunt instar umbræ, evanescent instar fumi, & pereunt cum fugacissimo tempore, gaudent, & gloriantur Boni nomine. Quomodo illa erunt bona, cum possidentes non faciant bonos? Bonum est quod prodest. Anne profunt bona temporalia, quæ nec faciunt te bonum, nec auferunt mala? Dolorem capitis, corona fulvæ metallo conspicua, non minuet, potius augebit, quia gravat: molles, & peregrinis odoribus porfusæ chirothecæ, non tollent chiragram, nec heroici cothurni podagram: nec salsares dapes, aut Sybariticæ delitiæ cholicam, nec gemmis rigida vestis, calculum. Non sunt convenientia his finibus media. Non magis conferent ut sis bonus, temporalia bona. Ino si rectè judicas, supervacua illa, atque adeo ut nihil esse dices, & duces. Quod quæso dis-

cri-